

Sygn. akt I C 491/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: st. sekr. sąd. Milena Bartłomiejczyk

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2019 roku w Łodzi

sprawy z powództwa A. N. prowadzącego działalność gospodarczą

(...) A. N. w O.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę:

1. oddala powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 270 złotych (dwieście siedemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 491/18

UZASADNIENIE

Pozwem z 10 sierpnia 2018 r. powód A. N., (...) w O., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 1.287,15 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 22 lipca 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniesiono, że w dniu 15 marca 2017 r. miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki A. (...) o nr rej. (...), użytkowany przez J. J.. W związku z uszkodzeniami pojazdu, poszkodowana zmuszona była wynająć samochód zastępczy. Poszkodowana wynajęła pojazd w przedsiębiorstwie powoda na okres likwidacji szkody, który wyniósł 15 dni. Koszty wynajmu samochodu zastępczego w okresie od 16 marca 2017 r. do 30 marca 2017 r. wyniosły 2.712,15 zł (135 zł netto za dobę najmu + 90 zł netto za podstawienie i 90 zł netto za odbiór pojazdu). Powód zgłosił szkodę do towarzystwa ubezpieczeń, w którym sprawca wypadku posiadał polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC). Pozwany nie kwestionował okresu najmu pojazdu zastępczego, przyjął jednak kwotę 95 zł brutto jako stawkę za dobę najmu pojazdu zastępczego i wypłacił kwotę 1.425 zł. W decyzji odmówiono zwrotu kosztów podstawienia i odbioru pojazdu.

/pozew k. 2-4v/

W odpowiedzi na pozew z 19 września 2018 r. pozwany (...) S.A. z siedzibą w S., reprezentowany przez pracownika D. L., wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż uznał okres najmu w wymiarze 15 dni i sam czas trwania najmu nie jest sporny. Zasadnicza część przedmiotowego sporu sprowadza się do wysokości zastosowanej stawki najmu. Pozwany oferował poszkodowanej organizację pojazdu zastępczego, bez kosztów dla niego samego. Oferta złożona przez pozwanego została przedstawiona bezpośrednio po zgłoszeniu szkody na adres email, który został wskazany jako kontaktowy. Zdaniem pozwanego powyższy sposób przedstawienia oferty powinien pozwolić poszkodowanej na swobodne zapoznanie się ze szczegółami. Dobrowolnie wskazując kanał komunikacji poszkodowana winna dołożyć należytych starań w odbiorze wiadomości tym kanałem płynących. Poszkodowana poinformowana o warunkach oferty E. Hestii miała możliwość wynajęcia pojazdu w niższej cenie, ale z tej oferty bezpodstawnie nie skorzystała. Poszkodowana przyczyniła się do zwiększenia rozmiaru szkody, poprzez wynajęcie pojazdu w cenie wyższej od oferowanej przez pozwanego. Tym samym poszkodowana nie uczyniła zadość obowiązkom na niej ciążącym. Oferta udostępnienia pojazdu zastępczego przez pozwanego obejmowała także usługę podstawienia i odbioru.

/odpowiedź na pozew k. 25-27/

Do zakończenia sprawy strony pozostały przy swoich stanowiskach.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 marca 2017 r. miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki A. (...) o nr rej. (...), użytkowany przez J. J.. W momencie zdarzenia samochód był prowadzony przez M. K.. Sprawca wypadku posiadał polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Pozwany przyjął odpowiedzialność co do zasady.

/bezsporne, zeznania świadka M. K. k. 47 znacznik czasowy 00:26:05-00:30:00, decyzja z dnia 21.07.2017 r. k. 9-9v/

Po wypadku samochód nie nadawał się do jazdy. M. K. pomógł poszkodowanej zgłosić szkodę. M. K. zajmował się sprawami związanymi likwidacją tej szkody za zgodą poszkodowanej. Podał ubezpieczycielowi swoje dane osobowe, w tym adres mailowy do kontaktu.

Mailem z dnia 16 marca 2017 r. pozwany przyjął zawiadomienie o zdarzeniu oraz poinformował o możliwości organizacji wynajmu pojazdu zastępczego wraz z pokryciem jego kosztów. W załączniku przedstawiono cennik najmu pojazdu zastępczego. Pismo zostało wysłane na adres mailowy M. K., który zapoznał się z ofertą pozwanego.

/mail z dnia 16.03.2017 r. k. 28-29, zeznania świadka J. J. k. 46v-47 znacznik czasowy 00:06:32-00:25:42, zeznania świadka M. K. k. 47 znacznik czasowy 00:26:05-00:48:17/

W związku z uszkodzeniami pojazdu, poszkodowana wynajęła pojazd zastępczy. Poszkodowana wynajęła pojazd w przedsiębiorstwie powoda na okres likwidacji szkody, który wyniósł 15 dni. Koszty wynajmu samochodu zastępczego w okresie od dnia 16 marca 2017 r. do dnia 30 marca 2017 r. wyniosły 2.712,15 zł (135 zł netto za dobę najmu + 90 zł netto za podstawienie i 90 zł netto za odbiór pojazdu). Pojazd został podstawiony w miejsce wskazane przez poszkodowaną i w takim samym trybie odebrany.

/umowa najmu pojazdu z dnia 16.03.2017 r. z protokołem zdawczo-odbiorczym k. 10-11, faktura VAT nr (...) k. 12/

Poszkodowana J. J. dokonała przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania przysługującego jej od pozwanego w związku z likwidacją szkody w pojeździe na rzecz M. K.. Umową przelewu 29 marca 2017 r. powód nabył wierzytelność o naprawienie szkody od poszkodowanej i z tego faktu wywodzi legitymację czynną w sprawie.

/umowa przelewu wierzytelności k. 13/

Pismem z dnia 5 kwietnia 2016 r. powód w związku z zaistniałą szkodą zwrócił się z prośbą o wypłatę odszkodowania w kwocie 2.712,15 zł za wynajem auta zastępczego.

/wezwanie k. 14/

Pozwany nie kwestionował okresu najmu pojazdu zastępczego, przyjął kwotę 95 zł jako stawkę za dobę najmu pojazdu zastępczego i wypłacił kwotę 1.425 zł. Pozwany podkreślił, że wyrażał chęć zorganizowania pojazdu zastępczego dla poszkodowanej, gdzie było możliwe wynajęcie odpowiedniego pojazdu za cenę wskazaną przez pozwanego. Wybór firmy wynajmującej należał do poszkodowanej, jednak decyzja w tym zakresie nie mogła powodować wzrostu zobowiązania ubezpieczyciela ponad niezbędny, uzasadniony zakres także w zakresie wysokości kosztu najmu. Wobec powyższego pozwany odmówił wypłaty żądanej kwoty.

/decyzja z dnia 21.07.2017 r. k. 9-9v/

Poszkodowana J. J. miała do dyspozycji trzy samochody, którymi wymieniała się z M. K. oraz swoją córką. Poszkodowana korzystała z samochodu V. (...), natomiast w momencie zdarzenia z A. korzystał M. K..

/zeznania świadka J. J. k. 46v-47 znacznik czasowy 00:06:32-00:25:42/

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd poczynił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów i zeznań świadków. Ustalenia faktyczne były bezsporne.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo było niezasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie spór między stronami koncentrował się wokół ustalenia wysokości należnego odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Poza sporem pozostawał fakt, iż sprawcą kolizji był kierowca, który zawarł z pozwanym umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Pozwany uznał roszczenie dochodzone niniejszym powództwem co do zasady, wypłacając część należnego odszkodowania za najem.

Odpowiedzialność pozwanego za szkodę wyrządzoną w pojeździe statuuje art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz, której zostaje zawarta umowa ubezpieczenia. Zgodnie zaś z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 392 ze zm. - dalej: "u.o.u.o.") w związku z art. 1 pkt 1 tej ustawy, odszkodowanie należne od zakładu ubezpieczeń odpowiadającego w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdów ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela zasadniczo jest tożsamy z zakresem odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym wynikającym z przepisów kodeksu cywilnego określających zakres odpowiedzialności odszkodowawczej.

W myśl art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. § 2 komentowanego przepisu przewiduje także odpowiedzialność sprawcy za straty, które poszkodowany poniósł (damnum emergens), oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (lucrum cessans). Naprawienie szkody winno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Jeżeli naprawienie

szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili (art. 363 § 1 i 2 k.c.).

Bezspornym jest, iż utrata możliwości korzystania z rzeczy stanowi szkodę majątkową. Niemożność korzystania z pojazdu, który został uszkodzony i wymaga naprawy, jest normalnym następstwem szkody, o której mowa w art. 361 § 1 k.c. i rodzi obowiązek wypłaty odszkodowania, wówczas gdy zastąpienie rzeczy uszkodzonej w okresie jej naprawy wymagało poniesienia określonych kosztów. Niemożność korzystania z pojazdu mechanicznego jako składnika majątkowego niewątpliwie stanowi źródło szkody o charakterze niemajątkowym, polegającej na dyskomforcie spowodowanym niedogodnościami posiadacza pojazdu wynikającymi z niemożności korzystania z tego składnika majątkowego.

Utrwaloną jest linia orzecznicza przewidująca, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego nie służącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje także celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (uchwała SN z dnia 17 listopada 2011 roku, III CZP 5/11, Lex 1011468). Korzystanie z samochodu stało się przy obecnym stanie rozwoju stosunków społecznych i gospodarczych standardem cywilizacyjnym. Możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego ma umożliwić poszkodowanemu zachowanie takie standardu życia codziennego, jak gdyby wypadek nie miał miejsca. Szkodą majątkową podlegającą naprawieniu są wydatki poniesione przez poszkodowanego w okresie naprawy pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego samochodu, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Z zeznań świadka M. K., jak i samej poszkodowanej wynikało wprost, że J. J. nie korzystała samochodu uszkodzonego jak i z pojazdu zastępczego. Z ustaleń dokonanych przez sąd wynika, że wszelkie formalności związane z naprawą uszkodzonego pojazdu, jak i z najmem pojazdu zastępczego dokonywał M. K. to on, korzystał z pojazdu zastępczego. A zatem poszkodowana po pierwsze nie miała potrzeby by pojazd zastępczy w ogóle najmować, skoro w ogóle nie korzystała z pojazdu uszkodzonego, bowiem stale miała w dyspozycji swoje auto V. (...). Po drugie, sprawę najmu pojazdu zastępczego załatwiał M. K. w imieniu powódki. Był do tego upoważniony i otrzymał maila o możliwości zorganizowania przez ubezpieczyciela pojazdu zastępczego wraz z podstawieniem i odebraniem.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 24 sierpnia 2017 roku (sygn. akt III CZP 20/17) wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu, objęte są odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione, tj. usprawiedliwione szczególnymi okolicznościami i potrzebami poszkodowanego. W niniejszej sprawie pozwany dokonał weryfikacji stawki za dobę najmu w wysokości 95 zł brutto. Oferta została przedstawiona przez pozwanego bezpośrednio po zgłoszeniu szkody na adres email, który został wskazany jako kontaktowy. Poszkodowana poinformowana o warunkach oferty pozwanego, miała możliwość wynajęcia pojazdu w niższej cenie. Pomimo dotarcia i zaznajomienia się z ofertą pozwanego, poszkodowana zawarła umowę najmu pojazdu zastępczego w firmie powoda, który oferował czynsz najmu wyższy niż oferowany przez ubezpieczyciela. W ocenie Sądu należy uznać takie zachowanie poszkodowanej za nieprawidłowe, nieuzasadnione i przyczyniające się do powstania szkody i zwiększenia jej zakresu.

W tej sytuacji, zdaniem Sądu, powodowi nie przysługuje zwrot faktycznie poniesionych wydatków na najem pojazdu zastępczego. Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania nastąpiło w oparciu o treść art. 98 § 1 i 2 k.p.c. stosownie do ostatecznego wyniku procesu. W związku z powyższym Sąd obciążył powoda na rzecz pozwanego kwotą 270 zł, która stanowiła koszt poniesiony przez pozwanego w związku z wezwaniami na posiedzenie Sądu w niniejszej sprawie. Zgodnie bowiem z treścią art. 98 § 2 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez

nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego. Mając zatem na uwadze brzmienie powyższego przepisu oraz wysokość dochodzonych przez pozwanego kosztów procesu, orzeczono jak w punkcie 2 wyroku. O zwrocie kosztów zastępstwa procesowego Sąd orzekł stosownie do § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1668).